

Latvijas Lauksaimniecības universitāte
Ekonomikas un sabiedrības attīstības fakultāte

APSTIPRINĀTA
Ekonomikas un reģionālās attīstības institūta
akadēmiskā personāla sēdē
2015. gada 6. oktobrī

Tiesību zinātnes (studiju projekts)
Law (study project)
Jelgavā
Programma

Studiju kursa kods LLU IS reģistrā **JurZ 4108**.

4.0 KP (160 h). Studiju projekts jāaizstāv pie institūta izveidotas komisijas.

Izstrādāja: **Alla Pūce** Ekonomikas un reģionālās attīstības institūta lektore

Ierobežotās izvēles studiju projekts ESAF akadēmiskās izglītības bakalaura studiju programmas "Ekonomika" specializācijas virzienā "Tiesību zinātnes".

Anotācija:

Studiju projekta mērķis ir teorētisko studiju kursu laikā iegūto zināšanu integrēšana praktisku pētījumu veikšanā par aktuālām tiesību zinātņu problēmām. Studiju projekts paredz jurisprudences pamatproblēmu analīzi tiesiskajā aspektā, izdarot patstāvīgus secinājumus un priekšlikumus par tiesību normu realizācijas problemātiku Latvijā.

Annotation:

The aim of the study project is to integrate theoretical knowledge into practical research on topical legal problems. Students will analyse basic legal problems in the legal aspect and make conclusions and proposals on the implementation of legal norms in Latvia.

Studiju kursa apgūšanas mērķis:

Apgūt galveno tiesību nozaru vispārējos pamatus, veidot prasmī realizēt tos perspektīvajā darbā, orientēties normatīvo aktu klāstā, tulkojot un piemērojot situācijas risinājumā.

Studiju kursā sasniedzamie studiju rezultāti (zināšanas, prasmes un kompetences):

Pēc kursa studijām studentam būs:

- **zināšanas** – par vadošo tiesību nozaru (konstitucionālo, administratīvo, darba un civiltiesību pamatprincipiem) būtību, par šo tiesību ideju evolūciju, funkcijām un lomu mūsdienu sabiedrībā.
- **prasmes** – teorētisko studiju laikā iegūto zināšanu integrēšanu praktisko pētījumu veidošanā par aktuālām tiesību zinātņu problēmām. Jurisprudences jautājumu analīze tiesiskajā aspektā, ar spēju izdarīt praktiskus, patstāvīgus secinājumus un rast priekšlikumus par dažādu likumu normu realizācijas problēmām Latvijā.
- **kompetences** – tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas pētījumu veikšanā par tiesību zinātņu problēmām, spēju tās vispārināt un konkretizēt specifisku, reālu juridisku situāciju risināšanā.

Learning Outcomes (knowledge, skills and competences):

After completing the course student will have:

- **knowledge** – students obtain knowledge on the leading branches of law (constitutional, administrative, labour, and civil rights), the evolution, functions, and role of ideas of these rights in the modern society;
- **skills** – knowledge gained during their theoretical studies are integrated in practical studies on topical problems of law. Students analyse law issues in the legal aspect and are able to make practical and independent conclusions and make proposals regarding law enforcement problems in Latvia;
- **competences** – students gain theoretical knowledge and practical skills for conducting studies on problems in law; they are able to generalise these problems and specify them to solve real legal situations.

Studiju kursa saistība ar citiem studiju kursiem:

Iepriekš jābūt apgūtiem šādiem studiju kursiem: Tiesību pamati, Darba tiesības, Patērētāju tiesību aizsardzība, Ekonomiskie pētījumi, Statistika.

Patstāvīgā darba veidi un to apjoms:

Studentiem individuāli jāizstrādā studiju projekts, kura apjoms ir 30 – 35 lpp. un jā sagatavo PowerPoint prezentācija 5 – 7 min. darba rezultātu prezentēšanai.

Zināšanu kontrole:

Studiju projektam jāatbilst LLU ESAF Metodisko noteikumu prasībām (<http://www.esaf.llu.lv/lv/studiju-un-reglamentejosie-dokumenti>).

Studiju projekts jāiesniedz Ekonomikas un reģionālās attīstības (EKRA) institūtā noteiktajā laikā studiju projekta vadītājam. Saņemot pozitīvu vērtējumu students gatavo Power Point prezentāciju. EKRA institūts nozīmē datumus, kuros iespējams darbu aizstāvēt. Studiju projekta aizstāvēšana notiek pie institūta izveidotas mācībspēku komisijas. Studiju projekta vērtējumu veidos darba saturiskā daļa (novērtē studiju darba vadītājs), prezentācija un atbildes uz jautājumiem (novērtē komisija). Studiju projektā studentiem jāietver jaunākās izmaiņas LR likumdošanā par attiecīgo tēmu, jāanalizē jaunākās aktualitātes un problemātika, kas atspoguļo patreizējo situāciju Latvijā.

Programmas izvērsts saturs

I. Studiju projekta izstrādes secība:

1) Tēmas izvēle, tās pamatojums, pētāmās problēmas definēšana.

- Darba tēmu studenti izvēlas patstāvīgi, pēc tam to saskaņojot ar studiju projekta vadītāju. Darba tēma var būt saistīta ar kādu Tiesību zinātņu apakšnozares problēmu vai aktuālu jautājumu. Studentam tēmas izvēle jāpamato. Tēmas izvēle var būt saistīta ar studenta zinātniskajām vai profesionālajām interesēm, datu un literatūras pieejamību, kā arī pamats tālākiem padziļinātiem pētījumiem bakalaura darba līmenī.
- Pētījuma problēmas definēšana ir jebkura pētījuma sākuma pozīcija. Pētījuma problēmas definēšana ir saistīta ar pētījuma objekta un priekšmeta izvēli (skat. ESAF metodiskos noteikumus <http://www.esaf.llu.lv/lv/studiju-un-reglamentejosie-dokumenti>).
- Tēmas izvēle var būt orientēta vienas firmas, uzņēmuma u.c. ietvaros.

2) Studiju projekta mērķa un uzdevumu noteikšana (pētāmā jautājuma formulēšana).

- Pamatojoties uz temata aktualitāti, jāformulē darba mērķis – izvirzīts vai prognozēts pētījuma rezultāts. Darbā ir tikai viens mērķis un tā formulējumam jābūt pēc iespējas īsam un konkrētam, atbilstošam izvēlētajai tēmai.
 - Pētījuma struktūras un darba mērķa sasniegšanas gaitu atklāj veicamie darba uzdevumi. Uzdevumi ir noteiktas metodiskas darbības, kuras ir pakārtotas darba mērķim un atspoguļo tā sasniegšanas gaitu. Uzdevumi atspoguļo darba saturu.
- 3) Darba struktūras izveide.
- Studentam jāizveido studiju projekta struktūra, norādot galvenās nodaļas. Katram darba uzdevumam var atbilst atsevišķa nodaļa. Rekomendējamā darba struktūra no kopējā darba apjoma ievads – 3%, darba pamatdaļa (teorētiskā un praktiskā) – 93%, secinājumi priekšlikumi – 4%. Pielikumi darba apjomu neveido.
- 4) Pētījumu metožu izvēle.
- Pētījuma metodes ir instrumenti, ar kuru palīdzību tiek īstenoti darba uzdevumi. Tāpēc darba ievadā jānorāda, kādas metodes autors konkrēti dotajā pētījumā izmantos.
- 5) Teorētiskais tēmas pamatojums.
- Studentam jāapkopo dažādu autoru izvirzītie apgalvojumi par konkrēto pētāmo problēmu, sniedzot ieskatu līdzšinējā teorētiskajā izpētē, atsaucoties uz jaunākajiem publicētajiem pētījumiem par izvēlēto tēmu.
- 6) Literatūras apskats un diskusija.
- Par pētījuma informācijas avotiem kalpo fundamentāli zinātniski pētījumi, Latvijas Republikas likumi, MK noteikumi, nolikumi, starptautiskie likumdošanas akti, valdības lēmumi, speciālā un vispārējā literatūra, publikācijas starptautiski citējamās rakstu krājumos un periodikā, valsts statistikas dati, ministriju publicētie materiāli.
 - Studentam jāveido teorētiska diskusija, apkopojot dažādu autoru viedokļus par tēmas teorētisko materiālu un jāizsaka savs vērtējums. Jāanalizē spēkā esošā likumdošana.
 - Studentam jānodod sava viedokļa pamatojums.
- 7) Praktiskā pētījuma veikšana.
- Praktiskā daļa ir balstīta uz autora veikto praktisko pētījumu, kokrētās problēmas praktisko izvērtējumu un iespējamiem problēmas risināšanas variantiem.
 - Šajā daļā tiek izmantotas kvantitatīvās un kvalitatīvās sociālo zinātņu pētījumu metodes.
- 8) Statistiskā datu apkopošana. Statistiskā datu sistematizācija.
- Pētījumā iegūtos rezultātus vēlams apkopot tabulās un attēlos. Statistiskā datu analīzi būtu jāveic vismaz par 3 gadu periodu (jaunākie pieejamie dati).
- 9) Statistiskā datu analīze.
- Studiju projekta autoram jāizdara patstāvīgi secinājumi par apkopotajiem statistiskajiem datiem, tajos ietvertu informāciju un konstatētajām tendencēm un likumsakarībām.
- 10) Secinājumu izstrāde.
- Secinājumi ir darba noslēdzošā daļa. Secinājumiem jābūt tieši saistītiem ar darba mērķi un uzdevumiem. Secinājumiem jāatspoguļo svarīgākās atziņas,

kas izriet no pētījuma un darba satura, un tiek pamatoti ar svarīgiem datiem un faktiem, kas minēti darbā. Tāpat secinājumiem jāparāda autora ieguldījums konkrētās problēmas izpētē, iegūtās novitātes un praktiskā nozīme.

11) Priekšlikumu izstrāde.

- Priekšlikumiem jāizriet no darbā veiktajiem pētījumiem un izdarītajiem secinājumiem. Priekšlikums nevar būt citāts no citu autoru darbiem. Priekšlikumam jābūt pamatotam un adresētam konkrētam realizētajam praksē.

12) Izmantotās literatūras saraksta izveide.

- Izmantotās literatūras sarakstu noformē atbilstoši ESAF metodisko noteikumu prasībām.
- Izmantotā literatūra ir visu grāmatu, rakstu, tekstu un citas informācijas uzskaitījums, uz kuru ir atsauces darbā.

13) Pielikumu apkopošana.

- Pielikumi darba apjomu neveido.
- Pielikumos pievieno dokumentus un informatīvos datus, ja tie ir pārāk apjomīgi, lai tiktu iekļauti pamattekstā.
- Pielikumus nummurē un tiem tekstā tiek veidotas atsauces.

14) Darba tehniskā noformēšana.

- Darba tehniskā noformēšanā jāizmanto ESAF izstrādātie Metodiskie noteikumi. (skat. <http://www.esaf.llu.lv/lv/studiju-un-reglamentejosie-dokumenti>)

15) Studiju projekta iesniegšana.

- Projekts jāiesniedz drukātā (papīra) formātā studiju projekta vadītājam.
- Uz titullapas jābūt autora parakstam.

16) Studiju projekta aizstāvēšana, diskusija.

- Studiju projekta aizstāvēšana notiek pie EKRA institūta izveidotas mācībspēku komisijas.
- Studiju projekta aizstāvēšanai jā sagatavo Power Point prezentācija (5 – 7 min.).
- Prezentācija ietver darba mērķi, uzdevumus, tēmas aktualitāti un darba gaitā konstatētos būtiskākos pētījuma rezultātus, kā arī secinājumus un priekšlikumus.
- Pēc prezentācijas autors atbild uz komisijas uzdotajiem jautājumiem.

17) Studiju projekta novērtējums.

- Studiju projekts tiek novērtēts 10 ballu sistēmā.
- Studiju projekts aizstāvēts, ja visi komisijas locekļi devuši sekmīgu darba vērtējumu.
- Ja saņemts nesekmīgs vērtējums – individuālo studiju un pārbaudījumu periodā darbs jāpilveido un jāaizstāv atkārtoti.

II. Orientējošas studiju projekta tēmas:

1. Darba tiesisko attiecību problemātika Latvijā;
2. Darba attiecību izbeigšana;
3. Darba strīdi, to risinājumu iespējas;
4. Atpūtas laika problemātika, risinājumi;
5. Darbinieka materiālā un disciplinārā atbildība;

6. Civiltiesību jēdziens, nozīme, vieta Latvijas Tiesību sistēmā;
7. Laulības noslēgšana un izbeigšanās;
8. Laulāto mantiskās tiesības;
9. Laulību līgumi;
10. Vecāku un bērnu savstarpējās tiesības un pienākumi;
11. Aizbildnība un aizgādnība;
12. Mantojuma tiesību aktualitātes Latvijā;
13. Likumiskā mantošana, risinājumi, problēmas;
14. Testamentārā mantošana, risinājumi, problēmas;
15. Testamentu formas, veidi, taisīšanas kārtība;
16. Līdzmantinieku savstarpējās attiecības un mantojuma dalīšana;
17. Mantojuma tiesību izbeigšanās un zaudēšana;
18. Īpašums, jēdziens, veidi, tiesiskā reglamentācija;
19. Īpašuma iegūšanas veidi;
20. Īpašuma izbeigšanās veidi;
21. Īpašnieka tiesības;
22. Īpašuma aprobežojumi, to praktiskā interpretācija;
23. Servitūti, veidi, realizācijas problemātika;
24. Ķīlas tiesības, veidi, problēmas Latvijā;
25. Tiesiska darījuma sastāvdaļas, noslēgšanas kārtību forma;
26. Līguma jēdziens, sekas, noslēgšanas kārtība;
27. Saistību tiesību pastiprināšana;
28. Saistību tiesību aizsardzība;
29. Procenti un zaudējumi – teorija un prakse;
30. Prasījuma tiesību cesija;
31. Saistību tiesību izbeigšanās;
32. Atsevišķu līgumu veidi, prasījumi, problēmas (dāvinājums, pirkums, aizdevums, glabājums, noma, īre u.c.);
33. Prasījumi no svešu lietu pārziņas;
34. Lietu pakļautība un piekritība tiesā, lietu izskatīšanas problemātika Latvijā;
35. Prasības tiesvedība, sevišķā tiesāšanās kārtība, sūdzības tiesā;
36. Patērētāju tiesību aizsardzība, problēmas risinājumi Latvijā;
37. ‘N’ firmas, organizācijas u.c. darbības tiesiskā bāze, izvērtējums;
38. Neatļautas darbības saistību tiesībās, izpausmes un sekas;
39. Pirmpirkuma un izpirkuma tiesības – atšķirību analīze;
40. Apbūves tiesību institūts Latvijas tiesību sistēmā;
41. Hipotekārā kreditora nodrošinājuma un aizsardzības aspekti;
42. Mantojuma lietu vešana notariātā, ar to saistītās problēmas;
43. Laulības šķiršana un ar to saistītās problēmas.

Mācību un metodiskās literatūras saraksts

Pamatliteratūra:

1. Balodis K. (2007) Ievads civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 384 lpp.
2. Bojārs J. (2004) Starptautiskās publikās tiesības I. Rīga: Zvaigzne ABC, 844 lpp.
3. Bojārs J. (2006) Starptautiskās publikās tiesības II. Rīga: Zvaigzne ABC, 754 lpp.
4. Bojārs J. (2007) Starptautiskās publikās tiesības III. Rīga: Zvaigzne ABC, 651 lpp.
5. Briede J. (2003) Administratīvais akts. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 176 lpp.

6. Civillikums: LR likums (1992) [tiešsaiste] [skatīts 2015.g.18.septembrī]. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=225418>
7. Civilprocesa likums: LR likums (1999) [tiešsaiste] [skatīts 2015.g.18.septembrī]. <http://likumi.lv/doc.php?id=50500>
8. Civiltāvokļa aktu reģistrācijas likums: LR likums (2013) [tiešsaiste] [skatīts 2015.g.18.septembrī]. <http://likumi.lv/doc.php?id=253442>
9. Darba likums: LR likums (2002) [tiešsaiste] [skatīts 2015.g.18.septembrī]. Pieejams:<http://www.likumi.lv/doc.php?id=26019>
10. Dišlers K. (2004) Latvijas valsts varas orgāni un viņu funkcijas. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 204 lpp.
11. Grūtups A., Kalniņš E. (2002) Civillikuma komentāri. Īpašums (927. – 1129.p.) Rīga: Tiesu namu aģentūra, 353 lpp.
12. Grūtups A., Kalniņš E. (2002) Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 353 lpp.
13. Kalniņš E. (2005) Privāttiesību teorija un prakse. Raksti privāttiesībās, Rīga: TNA, 400 lpp.
14. Načisčionis J. (2003) Administratīvās tiesības. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 288 lpp.
15. Neimanis J. (2006) Ievads tiesībās. Rīga: Juridiskā koledža, 214 lpp.
16. Pētījumu metodes ekonomikā un biznesā (sast. V. Kozlinskis). Jelgava, 2005, 37 lpp.
17. Rozenfelds J. (2011) Lietu tiesības. 4. labotais, papildinātais izdevums. Rīga: Zvaigzne ABC, 224 lpp.
18. Stucka A. (2006) Administratīvās tiesībās. Rīga: Juridiskā koledža, 209 lpp.
19. Teice D. (2003) Darba likums un komentāri. Rīga: Mans īpašums, 96 lpp.
20. Torgāns K. (2014) Saistību tiesības. Mācību grāmata. Rīga: TNA, 592 lpp.
21. Ulmane V. (2004) Darba tiesības. Darba aizsardzība. Rīga: Biznesa augstskola Turība SIA, 164 lpp.
22. Višņakova G., Balodis K. (1998) Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Rīga: Mans īpašums, 255 lpp.
23. Vītiņš V. (1993) Vispārējs tiesību pārskats. Rīga: Verdikts, 108. – 118. lpp.

Papildliteratūra:

1. Birziņa L. (2003) Romiešu tiesības. Rīga: A/S Poligrāfists, 112 lpp.
2. Briede J., Groduma M., Ļubļina A., Mengēle L. (2003) Administratīvā procesa vispārīgie noteikumi un administratīvais process, iestāde, shēmas. Rīga: Tiesu namu aģentūra.
3. Gailums I. (2002) Darba likums. Komentāri. Tiesu prakse. 1.grāmata (A un B daļa) Rīga: Gailuma juridiskā biznesa biroja izdevniecība, 88 lpp.
4. Gatawis S., Broks E., Bule Z. (2002) Eiropas tiesības. Rīga: Latvijas Universitāte, 416 lpp.
5. Gencs Z. (2002) Mantošana. Zinātniski praktisks komentārs. Rīga: TNA, 471 lpp.
6. Joksts O. (2003) Saistību tiesības saimnieciskos darījumos. Otrais papildinātais izdevums. Rīga: SIA Biznesa augstskola Turība, 161 lpp.
7. Joksts O., Girgensone B. Terminu skaidrojošā vārdnīca civiltiesībās (lietu tiesības, saistību tiesības). Rīga: SIA Drukātava, 2011, 144 lpp.
8. Joksts O., Janovskis A. (2002) Personas īpašums un tā aizsardzība. Rīga: Mans īpašums, 149 lpp.
9. Kalniņš E. (2005) Privāttiesību teorija un prakse. Raksti privāttiesībās. Rīga: TNA, 137. – 195. lpp.
10. Kalniņš E. Privāttiesību teorija un prakse. Rīga: TNA, 2005, 400 lpp.
11. Rags Z. (2002) Pašvaldību tiesības. Rīga: P&K, 343 lpp.
12. Rozenfelds J. (1998) Ķīlas tiesības. Rīga: Zvaigzne ABC, 44 lpp.

13. Špakoviča E. (2004) Patērētāju intereses un to aizsardzība reģionālajā aspektā. Promocijas darba kopsavilkums. Jelgava: LLU.
14. Torgāna K. visp. redakcijā (autoru kolektīvs) (2000) Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Otrais izdevums. Rīga: Mans īpašums.
15. Vilbergs H.J., Krasts V. (2001) Salīdzinošās administratīvās tiesības: lietas un risinājumi. Mācību līdzeklis. Rīga: Latvijas Universitāte, 192 lpp.
16. Vīnzarājs N. (2000) Lietu tiesības. Civiltiesību problēmas. Raksti (1932 – 1939). Rīga, 43. – 94. lpp.
17. Višņakova G., Balodis K. (1998) Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu (841.- 926., 1130.-1400.p.). Rīga: Mans īpašums, 255 lpp.
18. Ziemele I., Širone I., Naglis A. (2000) Kas jāzina pārvaldes darbiniekam tiesiskā valstī. Rīga: „N.I.M.S”.
19. Žeivots M. (2002) Administratīvā atbildība: shēmas. Rīga: Zvaigzne ABC.

Izmantojamā periodika:

1. Dienas Business
2. Jurista vārds
3. Kvalitāte / Latvijas Kvalitātes asociācija
4. Latvijas Avīze
5. Latvijas Statistikas gadagrāmata.
6. Latvijas Vēstnesis
7. LR Saeimas un MK “Ziņotājs”.
8. Mājsaimniecības budžets. Statistika biļetens / CSP
9. Vides Vēstis
10. Žurnāls ”Administratīvā un kriminālā justīcija”

Interneta resursi:

1. <http://www.likumi.lv>
2. <http://www.ptac.gov.lv>
3. <http://www.consumer-guide.com>
4. <https://www.tm.gov.lv/>
5. <http://www.ta.gov.lv/lv/main>
6. <http://www.tiesibsargs.lv/>
7. <https://www.tiesas.lv/>

Informācija par programmas izstrādāšanu, izvērtēšanu un saskaņošanu

Programmu izstrādāja

lekt. A. Pūce

Saskaņots:

EKRA institūta direktore

prof. M. Pelše

ESAF bakalaura studiju

Metodiskās komisijas vadītāja

_____2015.g.

prof. A. Dobeļe

ESAF dekāne

_____2015.g.

prof. A.Zvirbule

Pūce, 63021041